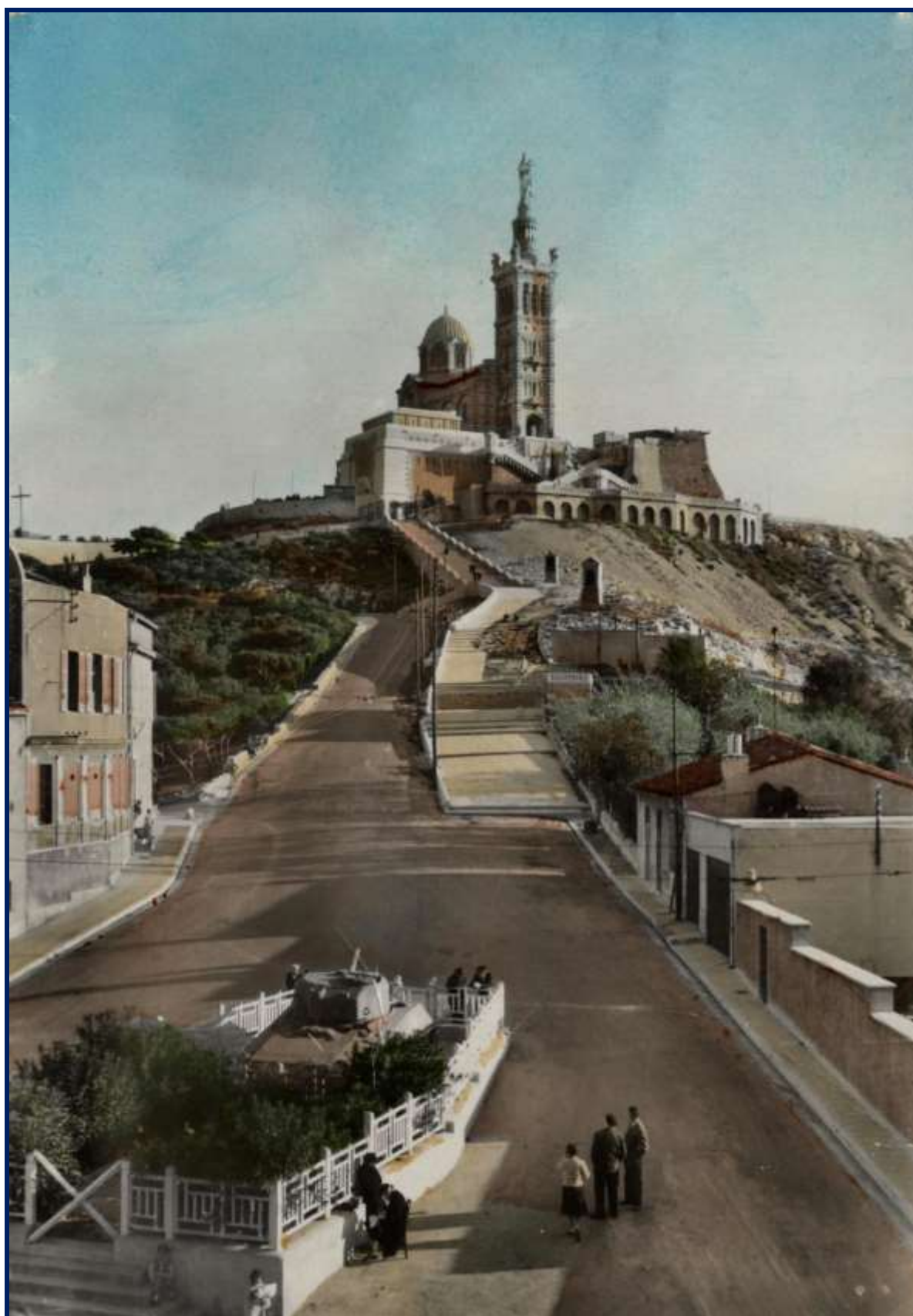

Reis Amandina naar China,
vertrek vanuit Marseille

In een periode dat er zelfs weekend trips naar Peking worden georganiseerd, dat sommige reisorganisaties de tocht van de H. Amandina in China als een programma aanbieden, moet dit in 1899 wanneer onze Amandina inscheept op 12 maart in Marseille met de Salazie niet een avontuur maar een ontdekkingsreis geweest zijn. Jammer genoeg is haar dagboek van die reis verloren gegaan maar het draaiboek voor zo' n afreis lag al jaren vast vanuit het St. Rafaël convent en het reisverslag van haar zuster Honorine naar Ceylon eind 1894 verliep hetzelfde tot in Colombo.

Het is hoogzomer in 1896 wanneer Amandina met de trein vanuit Antwerpen in Marseille aankomt. Wie in Marseille geweest is, weet dat hij 'van overal' de basiliek van de Notre Dame de la Garde boven de stad kan zien. Nu is de 162 m hoge kalkstenen berg helemaal volgebouwd maar in Amandina's tijd stond deze basiliek er afgetekend aan de hemel bij.

Het St. Rafaël convent in Marseille zou Amandina's nieuwe thuis in Marseille worden voor ongeveer twee jaar en lag zowat half weg tegen de berg gebouwd. Hier werd ze klaargestoomd om naar de missies te vertrekken. In haar brieven lezen we dat ze ziek werd en daardoor twijfelde of ze naar de missies mocht gaan maar toen ik enkele jaren geleden dit klooster/hospitaal - nu ouderlingenhuis - bezocht verzekerden me de "Franciscaines Missionnaires de Marie" me: "Maar mijnheer, iedereen ging hier naar de missies". Amandina kreeg een cursus verpleeging, Chinees werd er op de boot aangeleerd in dagelijkse lessen. Op de pakketboot, de Salazie, werden er enkele plaatsen door het convent gereserveerd - geen retour ticket - voor de reis Marseille - Saigon.

Sinds verleden jaar ben ik in de kliniek te Marseille waar ik de zieken van ganser harte verzorg. Soms doen zich kleine moeilijkheden voor, maar de gedachte dat ik zendeling van Maria ben en kind van St. Franciscus doet mij weldra mijn eed vergeten. Met Gods genade hoop ik getrouw te volharden en recht vooruit te gaan op de weg, mij door de Goddelijke Voorzienigheid aangeduid. Ik voel een vurig verlangen mijn geloften uit te spreken en, indien het Gods wil is, naar de missie te gaan, de melaatsen verzorgen...
(uit het Frans vertaalde brief van Amandina aan Moeder Maria van Passie, de stichteres van de Congregatie)

DÉPART POUR LA CHINE 12 MARS 1899

Net voor de afreis werd er in de huiskapel nog een mis gecelebreerd, gevolgd door het lof, het Ave Maria Stella en een bezoek aan de basiliek.

(we zijn voor het vertrek) het Heiligdom van Onze Lieve Vrouw ter wacht gaan bezoeken ; dit Heiligdom is gelegen op het toppunt van eenen hoogen berg, in plaats van een kruisbeeld ziet men een reusachtig beeld van O.L.V. Het is zoo hoog dat als men op zee is men het omtrent drie uren ver ziet; het is zoo groot dat men met eenen trap in het beeld kan gaan, en door de oogen van het Mariabeeld ziet men de zee, geheel de stad Marseille en al de omliggende dorpen die bijna al op en tegen de bergen gebouwd zijn. De kinderen loopen daar als ratten op de bergen. De kerk is buitengewoon schoon, de muren zijn gansch bedekt met dankschriften in marmere platen, in goud en zilverwerk, men ziet ook koorden waar verschillende kleine scheepjes aan hangen, waarschijnlijk opgeofferd door de zeelieden, de vloer is zeer kunstig gemaakt... (Brief Honorine bij haar vertrek enkele jaren eerder aan haar familie)

Om 4 uur namiddags moest men op de Salazie zijn. Amandina zal wel zenuwachtig geweest zijn wanneer de boot om half zes uit de haven van Marseille vertrok. Ze zal het nieuws wel meegekregen hebben dat pater Victorinus Delbrouck uit Sint-Truiden eerder in China werd vermoord. Wanneer de boot aanlegt in Ceylon bezoekt ze haar zuster Honorine. Verder reist ze naar Singapore en Shanghai waar ze op een andere boot overstapt. Af en toe schrijft Amandina nog een brief op flinterdun geel doorslagpapier naar haar familie.

Nadat wij het schip Salazi (in Shanghai op 13 april) verlaten hadden, om met een kleine Engelse boot onze reis voort te zetten, hebben wij twee dagen verbleven in een klooster van de Zusters van de H. Vincentius. Daar waren wij reeds omgeven door ongelovigen. Om niet te zeer van ver gemerkt te worden, waren wij verplicht ons dierbaar habijt onder een Chinees kleed te verbergen. (Brief Amandina aan haar zus Aurea.)

Op 4 mei 1899 komt ze uiteindelijk in Taiyuanfou aan.

“ Duizenden huisgezinnen leven onder de grond of in de rotsen. Er bestaan gansche dorpen zonder dat men er een dak of een schoorsteen kan bespeuren. Op halve hoogte zijn openingen als van een hondenhol langs waar de menschen in en uitkruipen” (Brief Amandina)

De reis en het avontuur vindt ze fantastisch maar reeds in de eerste brieven vanop haar post vinden we haar ongerustheid over de hongersnood en de politieke toestand in China. Door de Bokseropstand ontstond er een vijandig politiek klimaat ten opzichte van westerlingen en missionarissen/missiezusters. Op 9 juli 1900 werd Amandina met 31 anderen - medezusters en Chinese bekeerlingen- “vermarteld”. Paus Johannes Paulus II verklaarde haar, samen met 120 lotgenoten, op 1 oktober 2000 heilig. Dag van de Chinese Nationale feestdag.

Gij verlangt nieuws te weten uit China. Beminde Zuster, ik kan er geen goed geven. Zoals gij reeds gehoord hebt, is er overal revolutie behalve bij ons. Onze Bisschop heeft een brief ontvangen van een Italiaanse pater, die dank aan zijn behendigheid reeds driemaal aan de dood is ontkomen. In onze stad begint het ook. De barbaren zijn op drie dagen afstand van hier. Men zegt dat de keizer van China al de Europeanen zal laten vermoorden. Voor U mijn brief gewordt, zullen wij misschien al verjaagd of vermoord zijn. (Brief van Amandina aan haar zuster, Zuster Aurea, 1900)

André Smeets